

χου τοῦ ὑπὸ ὑψηλῶν φιλυρῶν σχηματιζομένου. Εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἀμάξιόν του καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἡνίοχον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν, χωρὶς νὰ σπεύσῃ τοὺς ἵππους.

— Καὶ τὸ τέλος; θὰ ἐρωτήσῃ ἴσως ὁ περιέργος ἀναγνώστης· τί συνέβη κατόπιν εἰς τὸν Λαβρέτσκην; εἰς τὴν Ἑλίξαν;

Τί νὰ εἰπώμεν περὶ προσώπων ἄτινα ζῶσιν ἔτι, ἀλλ' ἄτινα ἐξέλιπον ἤδη τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου; Διατί νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς αὐτά; Λέγουσιν ὅτι ὁ Λαβρέτσκης ἐπεσκέψατο τὴν μονὴν ἐν ἣ ἡ Ἑλίξα ἀπεσώρθη, καὶ ὅτι τὴν εἶδε. Μετέβαινεν εἰς τὸν χορὸν τοῦ ἄσματος· διήλθε πλησίον αὐτοῦ, διὰ ταχέος καὶ μετριόφρονος βήματος, μὲ τὸ ἰδιαίτερον εἰς τὰς μοναχὰς βαδισμα, καὶ δὲν τὸν παρετήρησε ποσῶς, ἀλλὰ τὰ βλέφαρα τῶν στραφέντων πρὸς αὐτὸν ὀφθαλμῶν ἐφρικίανσαν ἐλαφρῶς. Ἀλλὰ τὸ λιπόσαρκον πρόσωπόν της ἔκλινε περισσώτερον ἔτι, αἱ συμπελεγμέναι καὶ ὑπὸ κομβολογίων περιβαλλόμεναι χεῖρές της συνεθλίβησαν ἰσχυρότερον. Τί ἐσκέψαντο, τί ἡσθάνθησαν ἀμφοτέρω; Τίς θὰ τὸ μάθῃ; Τίς θὰ τὸ εἰπῇ; Ὑπάρχουσι κατὰ τὸν βίον στιγμαὶ καὶ συγκινήσεις... περὶ ὧν μόλις ἐπιτρέπεται νὰ λαλήσῃ τις. . . . νὰ σταματήσῃ ὅμως εἰς αὐτὰς ἀδύνατον.

Γ. Α. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ.

ΤΕΛΟΣ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Πρῶτον αὐτοῦ κίνημα ὑπῆρξε ν' ἀνεγερθῇ βιαίως, πλὴν ὁ Ρεμῆ εἶχε προῖδει τοῦτο τὸ κίνημα καὶ εἶχε προσδέσει τὸν κόμητα μετὰ τῆς στρωμνῆς του.

Ὁ Μονσορὼ ἐβρυχήθη, ἀλλὰ φέρων περὶ ἑαυτὸν τὸ βλέμμα, εἶδε τὴν Ἀρτέμιδα, ὀρθίαν παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του.

— Ἀ! ὑμεῖς εἰσθε, κυρία, εἶπε· χαίρω πολὺ ὅτι σὰς βλέπω, ὅπως σὰς εἶπω, ὅτι ἀπόψε ἀπερχόμεθα εἰς τοὺς Παρισίους.

Ὁ Ρεμῆ διεμαρτυρήθη, ἀλλ' ὁ Μονσορὼ οὐδεμίαν ἐδωκε προσοχὴν εἰς τὰς διαμαρτυρίας του.

— Τί λέγετε κύριε; εἶπεν ἡ Ἀρτεμις μετὰ τῆς συνήθους αὐτῇ γαλήνης· καὶ ἡ πληγὴ σας!

— Κυρία, εἶπεν ὁ κόμης, δὲν ἀκούω τίποτε· προτιμῶ μᾶλλον ν' ἀποθάνω ἢ νὰ ὑποφέρω· ἐάν δ' ἔτι πρόκειται ν' ἀποθάνω καθ' ὁδόν, ἀπόψε ἀναχωροῦμεν.

— Ἔστω, κύριε, εἶπεν ἡ Ἀρτεμις, ὅπως εὐαρεστήσῃτε.

— Οὕτω θέλω· σὰς παρακαλῶ νὰ ἐτοιμασθῇτε.

— Αἱ ἐτοιμασίαι μου θὰ γίνωσι ταχέως, κύριε· πλὴν δύναμαι νὰ μάθω τὸ αἴτιον τῆς αἰφνιδίας ταύτης ἀποφάσεως ἡμῶν;

— Θὰ σὰς το εἰπῶ, κυρία, ὅταν δὲν θὰ ἔχητε πλεον· ἀνθὴν δὲ δεικνύετε πρὸς τὸν

πρίγκηπα ἢ ὅταν κατασκευάσω ἀρκετὰ πλατεῖας θύρας, ὅπως τὸ φορεῖόν μου διέρχεται δι' αὐτῶν.

Ἡ Ἀρτεμις ὑπεκλίθη.

— Ἀλλὰ, κυρία... εἶπεν ὁ Ρεμῆ.

— Ὁ κύριος κόμης τὸ θέλει, ἀπεκρίθη ἡ Ἀρτεμις, ὀφείλω δὲ νὰ ὑπακούσω.

Ὁ Ρεμῆ ἐνόησεν ἕκ τινος νεύματος αὐτῆς, ὅτι ὤφειλε νὰ παύσῃ τὰς παρατηρήσεις του, ἐπομένως ἐσιώπησε, ψιθυρίζων:

— Θὰ μοὶ τον φονεύσῃ καὶ ἐπειτα θὰ εἰπῶσιν ὅτι πταίει ἡ ἱατρικὴ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, ὁ δούξ δ' Ἀνζιού ἡτοιμάζετο ν' ἀπέλθῃ τοῦ Μεριδὸρ.

Ἐξέφρασε τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν βερόνον διὰ τὴν γενομένην αὐτῷ ὑποδοχὴν καὶ ἵππευσε.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ἐνεφανίσθη ἡ Γερτρούδη καὶ ἀνήγγειλε τῷ δουκί, ὅτι ἡ κυρία της ἦτο ἡναγκασμένη νὰ παραμῆνῃ πλησίον τοῦ κόμητος καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὴν τιμὴν νὰ ἐκφράσῃ πρὸς αὐτὸν τὸ εὐχάρις. Προσέθετο δὲ χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Βουσύ, ὅτι ἡ Ἀρτεμις ἔμελλε ν' ἀπέλθῃ τὴν ἐσπέραν.

Ἀνεχώρησαν.

Ἡ θέλησις τοῦ δουκὸς ἦτο ἄσφατος· ἡ μᾶλλον ἐντελὴς ἰδιότροπος.

Ἡ Ἀρτεμις, σκληρὰ, τὸν προσέβαλλε καὶ τον ἀπώθει τοῦ Μεριδὸρ· ἡ Ἀρτεμις ὅμως μειδιδῶσα ὑπῆρξε δι' αὐτὸν δέλεαρ.

Ὁ δούξ, ἀγνοῶν τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν τοῦ ἀρχικυνηγοῦ, δὲν ἔπαυσε νὰ μελετᾷ καθ' ὁδόν τοὺς κινδύνους τῆς εὐχερούς ἀποδοχῆς τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς βασιλομήτορος.

Ὁ Βουσύ τὸ εἶχε προῖδει καὶ ἐβασίζετο ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐπιθυμίας τοῦ δουκὸς τοῦ νὰ μείνῃ εἰς τὴν Ἀνδεγαυίαν.

— Βουσύ, εἶπεν ὁ δούξ, ἐσκέφθην.

— Τί, ἐξοχώτατε; ἠρώτησεν ὁ νέος.

— Ὅτι δὲν εἶναι εὐλογον νὰ ἐνδώσω εὐκόλως εἰς τὰς προτάσεις τῆς μητρός μου.

— Ἐχετε δίκαιον· θεωρεῖ ἐκυτὴν μέχρη τοῦδε πολὺ ἐπιτήδειον πολιτικόν.

— Ἐνῶ, τὸ ἐννοεῖς, ἐάν αἰτήσωμεν παρ' αὐτῆς ὀκταήμερον ἀναβολὴν ἢ μᾶλλον ἐάν παρατείνωμεν τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας καὶ ἐάν τελέσωμεν ἑορτάς, εἰς τὰς ὁποίας νὰ καλέσωμεν τοὺς εὐπατρίδας, θέλομεν δεῖξει εἰς τὴν μητέρα ἡμῶν πόσον εἰμεθα ἰσχυροί.

— Σκέπτεσθε πολὺ ὀρθῶς, ἐξοχώτατε.

Οὐχ ἦττον, νομίζω...

— Θὰ μείνω ἐνταῦθα ὀκτὼ ἡμέρας καὶ, διὰ τῆς ἀναβολῆς ταύτης, θ' ἀποσπάσω παρὰ τῆς μητρός μου καὶ ἄλλας παραχωρήσεις· ἐγὼ σοὶ το λέγω.

Ὁ Βουσύ ἐφάνη βυθισθεὶς εἰς σκέψεις.

— Τῷ ὄντι, ἐξοχώτατε, εἶπεν, ἀποσπάσατε, ἀποσπάσατε· προσέξατε μήπως, διὰ τῆς βραδύτητος, ζημιωθῇτε ἀντὶ νὰ ὠφεληθῇτε. Ἐν παραδείγματι, ὁ βασιλεὺς...

— Τί, ὁ βασιλεὺς;

— Ὁ βασιλεὺς, ἀγνοῶν τοὺς σκοπούς σας, δύναται νὰ ὀργισθῇ, διότι εἶναι εὐερέθιστος.

— Ἐχεις δίκαιον· ἔδει νὰ πέμψω τινὰ

πρὸς τὸν ἀδελφόν μου, ὅπως χαιρετίσῃ αὐτὸν καὶ τῷ ἀναγγεῖλῃ τὴν ἐπιστροφὴν μου· τοιοῦτοτρόπως, θέλω κερδίσει τὸ ἀναγκαῖον ὀκταήμερον.

— Ναί, ἀλλ' ὁ ἀπεσταλμένος ὑμῶν θέλει διατρέξῃ μέγαν κίνδυνον, εἶπεν ὁ Βουσύ.

Ὁ δούξ δ' Ἀνζιού ἐμειδίασε μοχθηρῶς.

— Ἐάν μετέβαλον τὴν ἀπόφασιν μου; ἠρώτησεν.

— Καὶ θὰ τὴν μεταβάλλῃτε, ἐάν τὸ ὑμέτερον συμφέρον τὸ ἀπαιτῇ;

— Διαβόλε! εἶπεν ὁ πρίγκηψ.

— Ἀρίστα! τότε δὲ θὰ ἐγκλείσωσι τὸν ἀπεσταλμένον σας εἰς τὴν Βασιλλίαν.

— Θὰ τῷ δώσωμεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν βασιλέα, τῆς ὁποίας ν' ἀγνοῇ τὸ περιεχόμενον.

— Ἀπ' ἐναντίας, μὴ τῷ δώσῃτε ἐπιστολὴν καὶ καταστήσατε αὐτὸν ἐνήμερον περὶ τῆς ἀποστολῆς του.

— Τότε ὅμως οὐδεὶς θὰ θελήσῃ ν' ἀναλάβῃ τοιαύτην ἐντολήν.

— Δέν το πιστεύω.

— Γνωρίζεις σὺ τινὰ, ὅστις ν' ἀναλάβῃ αὐτήν;

— Ναί.

— Τίνα;

— Ἐμέ, ἐξοχώτατε.

— Σέ;

— Ναί, ἐμέ, ὅστις ἀγαπῶ τὰς δυσχερεῖς διαπραγματεύσεις.

— Βουσύ, φίλτατέ μου Βουσύ, ἀνερῶνησεν ὁ δούξ, ἐάν το πράξῃς, δύνασαι νὰ εἰσαι βέβαιος περὶ τῆς αἰωνίας εὐγνωμοσύνης μου.

Ὁ Βουσύ ἐμειδίασε, διότι ἐγίνωσκε τὸ μέτρον τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ δουκὸς.

Οὗτος ἐνόμισεν, ὅτι ἐδίσταζε.

— Καὶ θὰ σοὶ δώσω δέκα χιλιάδας σκουδὰ διὰ τὸ ταξιδεῖόν σου, προσέθετο.

— Αἶ, ἐξοχώτατε, ἐστὲ μᾶλλον ἐλευθέριος· μήπως πληθρόνεται τοιαῦται ἐκδουλεύσεις;

— Ὡστε ἀναχωρεῖς;

— Ἀναχωρῶ.

— Διὰ τοὺς Παρισίους;

— Διὰ τοὺς Παρισίους.

— Καὶ πότε;

— Ὅταν θελήσῃτε.

— Προτιμότερον εἶναι ὅσον τάχιον.

— Ἀπόψε, ἐάν θέλητε ἐξοχώτατε.

— Ἀνδρεῖς Βουσύ, φίλτατε Βουσύ,

πραγματικῶς συναινεῖτε;

— Ἐάν συναινῶ; εἶπεν ὁ Βουσύ· ἀλλ' ἀφοῦ γινώσκετε, ὅτι δύναμαι νὰ διέλθω διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, χάριν τῆς ὑμετέρας ὑπηρεσίας. Λοιπόν, συμφωνοί· ἀναχωρῶ ἀπόψε. Ζῆτε ἐνταῦθα εὐθυμὸς καὶ προσπαθήσατε ν' ἀποσπάσῃτε παρὰ τῆς βασιλομήτορος κατὰ πλοῦσιον μοναστήριον δι' ἐμέ.

— Τὸ ἔχω ὑπ' ὄψει, φίλε μου.

— Ὑγιαίνετε, ἐξοχώτατε.

— Ὑγιαίνει, Βουσύ! ἂ μὴ λησμονήσῃς ν' ἀποχαιρετίσῃς τὴν μητέρα μου.

— Θὰ λάβω ταύτην τὴν τιμὴν.

Τῷ ὄντι, ὁ Βουσύ, ταχυτέρος, εὐθυμότερος καὶ ἐλαφρότερος μαθητοῦ, ὅστις ἀ-

κούει τὸν κώδωνα τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῶν μαθημάτων, ἐπεσκέφθη τὴν Αἰκατερίνην καὶ ἡτοιμάσθη ν' ἀναχωρήσῃ, ἅμα ὡς ἤθελε δοθῇ αὐτῷ τὸ σημεῖον ἐκ τοῦ Μεριδὸρ.

Ἀλλὰ τὸ σημεῖον ἐβράδυνε μέχρι τῆς πρωίας τῆς ἐπιούσης, διότι ὁ Μονσώρ, ἐνεκα τῶν συγκινήσεων, ἡσθάνθη ἑαυτὸν τόσο ἀσθενῆ, ὥστ' ἔκρινεν ἀναγκαῖον ν' ἀναπαυθῇ τὴν νύκτα.

Περὶ τὴν ἐβδόμην ὅμως πρωϊνὴν ὦραν, αὐτὸς ὁ κομίσας τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Σαίν-Λύκ ἱπποκόμος ἦλθε καὶ ἀνήγγειλε τῷ Βουσύ, ὅτι, παρὰ τὰ δάκρυα τοῦ γέροντος βαρόνου καὶ τὴν ἀντίστασιν τοῦ Ρεμῆ, ὁ κόμης εἶχεν ἀναχωρήσει ἐπὶ φορείου, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ὑπὸ τοῦ Ρεμῆ καὶ τῆς Γερτρούδης, ἐφίππων.

Τὸ φορεῖον ἐφέρετο ὑπὸ τεσσάρων ἀνδρῶν, οἵτινες ἔδει νὰ ἐναλλάσσωσιν ἀνὰ πᾶσαν λεύγαν μεθ' ἑτέρων τεσσάρων.

Ὁ Βουσύ, μετὰ τὴν ἀναγγελίαν ταύτην, ἵππευσεν ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τῆς προτεροίας ἐπισεσαγμένου ἵππου του καὶ ἀπῆλθε.

ΕΣ'

Εἰς ὁποίαν ψυχικὴν διάθεσιν διετέλει ὁ Ἑρρίκος Γ', ὅτε ὁ Σαίν-Λύκ ἐνεφανίσθη εἰς τὴν αὐλήν.

Ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς Αἰκατερίνης, ὁ βασιλεὺς, μεθ' ὅσων εἶχε πεποιθῆσιν εἰς τὴν ἀπεσταλμένην του, δὲν ἐσκέπτετο πλέον ἢ νὰ ὀπλισθῇ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἐγίνωσκεν ἐκ πείρας τὸ παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ του ἐπικρατοῦν πνεῦμα, ἥξευρε τί δύναται πᾶς τοῦ θρόνου μνηστήρ, δηλαδὴ ὁ νέος ἄνθρωπος κατὰ τοῦ νομίμου κατόχου.

Ἐτέρπετο ἡ μάλλον διεσκέδαζε τὴν ἀνίαν του, συντάττων μετὰ τοῦ Σχικῶ κατὰ λόγους προγραφῶν, ἐν οἷς κατεγράφοντο, κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, τὰ ὀνόματα τῶν μὴ ἐπιδεικνυσάντων ζῆλον νὰ ταχθῶσι μετὰ τοῦ βασιλέως.

Οἱ τοιοῦτοι κατάλογοι ἐγίνοντο, καθ' ἑκάστην, ἐκτενέστεροι.

Ὑπὸ δὲ τὰ ἀλφαβητικὰ στοιχεῖα Σ καὶ Λ ἦτοι μάλλον δις ἢ ἅπαξ, ὁ βασιλεὺς ἀνέγραψε, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τὸ ὄνομα τοῦ Σαίν-Λύκ.

Ἄλλως, ἡ ὀργὴ τοῦ βασιλέως κατὰ τοῦ πρῶην εὐνοουμένου ὑπεδαυλίζετο ὑπὸ τῶν σχολίων, τῶν μοχθηρῶν εἰσηγήσεων καὶ τῶν πικρῶν αἰτιάσεων τῶν αὐλικῶν κατὰ τῆς εἰς Ἀνδεγαυίαν φυγῆς τοῦ συζύγου τῆς Ἰωάννας δὲ Κοσσέ, φυγῆς, ἣτις ἐχαρακτηρίζετο ὡς προδοσία, ἅψ' ἥς ἡμέρας ὁ δραπετὴς δοῦξ δ' Ἀνζιού εἶχε καταφύγει εἰς τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν.

Τῷ ὄντι, ὁ Σαίν-Λύκ, φυγὼν εἰς τὸ Μεριδὸρ, δὲν ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ πρόδρομος τοῦ δουκὸς δ' Ἀνζιού, μεταβὰς ἐκεῖ, ὅπως προετοιμάσῃ τὰ τῆς κατοικίας τοῦ πρίγκηπος εἰς τὴν Ἀγγέστην;

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ταραχῆς ταύτης καὶ τῆς συγκινήσεως, ὁ Σχικῶ, ἐνθαρρύνων τοὺς εὐνοουμένους ν' ἀκονίζωσι τὰ ξίφη καὶ τὰς σπάθας των, ὅπως κατὰκόψωσι

τοὺς ἐχθροὺς τῆς Αὐτοῦ Χριστιανικωτῆς Μεγαλειότητος, ὁ Σχικῶ, λέγομεν, ἦτο ἀξιοθαύμαστος.

Ἦτο δὲ τόσο μάλλον ἀξιοθαύμαστος, ὅσον, ἄνευ ἐπιδείξεων, ὁ Σχικῶ συνετέλει σπουδαιότατον ἔργον.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐσχημάτιζε στρατὸν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κυρίου του.

Αἰφνης, μετὰ μεσημβρίαν ἡμέρας τινός, ἐνῷ ὁ βασιλεὺς συνέτρωγε μετὰ τῆς βασιλίσσης, μεθ' ἥς, ἀνὰ πάντα πολιτικὸν κίνδυνον, συναναστρέφετο συχνότερον, ὁ Σχικῶ εἰσῆλθε μετὰ τὰς κνήμας τεταμέναις καὶ τοὺς βραχίονας προτεταμένους, ὡς νευρόσπαστον.

— Οὐφ! εἶπε.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Ὁ κύριος δὲ Σαίν-Λύκ, ἀπήντησεν ὁ Σχικῶ.

— Ὁ κύριος δὲ Σαίν-Λύκ; ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς.

— Ναί.

— Εἰς τοὺς Παρισίους;

— Ναί.

— Εἰς τὸ Λουβρον;

— Ναί.

Μετὰ τὴν τριπλὴν ταύτην κατάφασιν, ὁ βασιλεὺς ἠγέρθη καταπόρφυρος καὶ τρέμων. Θὰ ἦτο δύσκολον νὰ ὀρίσωμεν ὅποιον αἶσθημα κατεῖχεν αὐτόν.

— Συγγνώμην, εἶπε πρὸς τὴν βασιλίσσαν, σπογγίσας τὸν μύστακα καὶ ρίψας τὸ χειρόμακτρον ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου του, διότι εἶναι ὑποθέσεις τοῦ Κράτους, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀφορῶσιν εἰς τὰς γυναῖκας.

— Ναί, εἶπεν ὁ Σχικῶ, καθιστῶν βαρεῖαν τὴν φωνὴν του, εἶναι ὑποθέσεις τοῦ Κράτους.

Ἡ βασιλίσσα ἠθέλησε νὰ ἐγερθῇ τῆς τραπέζης, ὅπως ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν θέσιν.

— Ὅχι, κυρία, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, μείνατε, ἐὰν ἀγαπᾶτε, θὰ μεταβῶ εἰς τὸ γραφεῖόν μου.

— ὦ! Μεγαλειότατε, εἶπεν ἡ βασιλίσσα μετὰ τῆς πρὸς τὸν ἀγνώμονα σύζυγόν της διαρκοῦς στοργῆς, μὴ ὀργισθῆτε, σὰς παρακαλῶ.

— Εἴθε, ἀπεκρίθη ὁ Ἑρρίκος, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὸ πανοῦργον ὕφος τοῦ Σχικῶ, ὅστις ἔτριβε τὸν μύστακά του.

Ὁ Ἑρρίκος ὤρμησεν ἐκτὸς τοῦ ἐστιατορίου, παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Σχικῶ.

Ἀφοῦ δ' ἐξῆλθε.

— Τί θέλει ἐδῶ ὁ προδότης; ἠρώτησε μετὰ συγκεκινημένης φωνῆς.

— Τίς οἶδεν; εἶπεν ὁ Σχικῶ.

— Ἐρχεται, εἰμαι βέβαιος, ὡς ἀπεσταλμένος τῆς Ἀνδεγαυίας, ὡς πρεσβυτὴς τοῦ ἀδελφοῦ μου.

— Τίς οἶδεν; ἐπανέλαθεν ὁ Σχικῶ.

Ὁ βασιλεὺς ἠτένισεν αὐτόν.

— Πιθανὸν ἔτι, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἑρρίκος, βαδίζων πάντοτε μετὰ ἀνισα βήματα, καταδηλοῦντα τὴν ταραχὴν του, πιθανὸν ἔτι νὰ ἦλθε νὰ ζητήσῃ τὰ κτήματά του, τῶν ὁποίων κατακρατῶ τὰ εἰσοδήματα, ὅπερ εἶναι ἴσως αὐθαίρετον. διότι, ἐπὶ τέλους, δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ἔπραξεν ἐγκλημα, αἶ;

— Τίς οἶδεν; εἶπεν αὐτὸς ὁ Σχικῶ.

— Ἀ! εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, ἐπαναλαμβάνοντες διαρκῶς τὰς αὐτὰς λέξεις· θὰ χάσω τὴν ὑπομονὴν μετὰ τὸ αἰώνιον σου· τίς οἶδεν;

— Ἀλλὰ νομίζεις σύ, ὅτι εἰσὶ εὐάρεστος μετὰ τὰς ἀτελευτήτους ἐρωτήσεις σου;

— Τοῦλάχιστον, οἱ ἄνθρωποι κατὰ ἀποκρίνονται.

— Καὶ τί θέλεις ν' ἀποκριθῶ; μήπως μ' ἐκλαμβάνεις ὡς μαντεῖον τῶν ἀρχαίων; Σὺ θὰ με κάμεις νὰ χάσω τὴν ὑπομονὴν μετὰ τὰς ἀνοήτους ὑποθέσεις σου.

— Κύριε Σχικῶ!

— Ἐπειτα; Κύριε Σχικῶ!

— Σχικῶ, φίλε μου, βλέπεις τὴν θλίψιν μου καὶ με κακομεταχειρίζεσαι;

— Διάβολε! μὴ ἔχε θλίψεις!

— Ἀλλ' ἀφοῦ ὅλοι με πρυδίδουσι.

— Τίς οἶδε; τίς οἶδεν;

Ὁ Ἑρρίκος, ἐξακολουθῶν νὰ κάμνῃ ὑποθέσεις, ἔφρασεν εἰς τὸ γραφεῖόν του, ἐν τῷ ὁποίῳ, ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σαίν-Λύκ, εἶχον ἤδη συναθροισθῇ πάντες οἱ ἐν τῷ Λουβρῷ οἰκετοὶ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ μάλλον ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ὁποίων διεκρίνετο ὁ Κριλλιὼν μετὰ τὸ βλέμμα φλογερὸν, τὴν ρίνα ἐρυθρὰν καὶ τὸν μύστακα ἠνωρθωμένον, ὡς κύων ἔτοιμος νὰ συμπλακῇ.

Ὁ Σαίν-Λύκ ἦτο ἐκεῖ ὁρθὸς καὶ ἀτάραχος ἐν μέσῳ πάντων ἐκείνων τῶν ἀπειλητικῶν προσώπων.

Πρᾶγμα παράδοξον! εἶχε φέρεῖ καὶ τὴν σύζυγόν του, ἣτις ἐκάθητο ἐπὶ ἐδωλίου πλησίον τῆς κλίνης.

Ἐκεῖνος περιεπάτει ἐντὸς τοῦ δωματίου μετὰ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαγόνος, παρατηρῶν τοὺς περιέρχους καὶ τοὺς αὐθάδεις, ὡς ἄλλοτε.

Ἐξ ἀθροφροσύνης πρὸς τὴν νεαρὰν σύζυγόν του, κύριοί τινες εἶχον ἀπομακρυνθῇ, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν των τοῦ νὰ διαγκωνίσωσι τὸν Σαίν-Λύκ, καὶ ἐσιώπων, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν των τοῦ ν' ἀπευθύνωσιν αὐτῷ δυσαρέστους φράσεις. Ἐν τῷ κενῷ ἐκείνῳ χώρῳ, ἐκινεῖτο ὁ Σαίν-Λύκ.

Ἡ Ἰωάννα, μετριοφρόνως τετυλιγμένη διὰ τοῦ ὀδοιπορικοῦ μανδύου της, περιέμενε μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τεταπεινωμένους. Ὁ Ἑρρίκος εἰσῆλθε τεταραγμένος, παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Σχικῶ, ὅστις εἶχε λάβει ὕψος γαλήνιον καὶ ἀξιοπρεπές, ὅποιον ἔδει νὰ λάβῃ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας.

— Ἀ! κύριε, ὑμεῖς ἐδῶ; ἀνέκραξε παραχρῆμα ὁ βασιλεὺς, χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τοὺς περιστοιχιζόντας αὐτὸν καὶ ὅμοιος πρὸς τὸν ταῦρον τῶν ἰσπανικῶν ταυρομαχιῶν, ὁ ὁποῖος τὰς χιλιάδας τῶν θεατῶν ἐκλαμβάνει ὡς κινουμένην ὀμίχλην καὶ ἐκ τῶν πολυχρόμων σημαιῶν διακρίνει μόνον τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα.

— Ναί, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ἀφελῶς καὶ μετριοφρόνως ὁ Σαίν-Λύκ, ὑποκλιθεὶς μετὰ σεβασμοῦ.

Ἡ τοιαύτη ἀπάντησις ἔκρουσε δυσάρεστος τὴν ἀκοὴν τοῦ βασιλέως· ἡ ἡρεμία καὶ πλήρης σεβασμοῦ στάσις τοῦ Σαίν-Λύκ δὲν μετέδωκεν εἰς τὸ τετυφλωμένον

πνεῦμα αὐτοῦ τὰ αἰσθήματα τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς ἡμερότητας, τὰ ὅποια δέον νὰ διεγείρῃ ἢ παρὰ τοῖς ἐτέροις συνένωσις τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἰδίας ἀξιοπρεπείας, ὥστε ὁ βασιλεὺς ἐξηκολούθησεν ἄνευ διακοπῆς :

— Τῇ ἀληθείᾳ, ἡ παρουσία ὑμῶν εἰς τὸ Λαῦδρον μ' ἐκπλήττει παραδόξως.

Ἐνεκα τῆς κτηνώδους ταύτης ἐπιθέσεως, σιγὴ θανάτου ἐπεκράτησε περίξ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ εὐνοουμένου.

Ἦτο ἡ σιγὴ, ἥτις ἐπικρατεῖ ἐντὸς κεκλεισμένου πεδίου μεταξύ δύο ἀντιπάλων, οἵτινες πρόκειται νὰ λύσωσιν ὑπερτάτην διαφορὰν.

Πρῶτος ὁ Σαὶν-Λύκ διέκοψε τὴν σιωπὴν.

— Μεγαλειότατε, εἶπε μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ εὐπρεπείας καὶ χωρὶς νὰ φανῇ παραχθῆς ἐκ τῆς βασιλικῆς ἐπιπληξέως, ἐγὼ περὶ ἐνὸς μόνου ἐκπλήττομαι, ὅτι, ἐν αἷς περιστάσεσιν εὐρίσκεται ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης, δὲν με περιέμενε.

— Τί τοῦτο σημαίνει, κύριε; ἀπήντησεν ὁ βασιλεὺς μετ' ἀλαζυνίας ὅπως βασιλικῆς καὶ ὑψώσας τὴν κεφαλὴν, ἥτις, κατὰ τὰς κρίσεις στιγμῶν, προσελάμβανεν ἀπαραμίλλων ἑκφρασιν ἀξιοπρεπείας.

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ Σαὶν-Λύκ, διατρέχετε κίνδυνον.

— Κίνδυνον! ἀνέκραξαν οἱ αὐλικοί.

— Ναί, κύριοι, κίνδυνον, μέγαν, πραγματικόν, σπουδαῖον, κίνδυνον, πρὸς ἀποσῶσιν τοῦ ὁποίου ὁ βασιλεὺς ἔχει ἀνάγκην πάντων τῶν ἀφωσιωμένων αὐτῷ, ἀπὸ τοῦ μεγαλειτέρου μέχρι τοῦ ἐλαχίστου· πεπεισμένος δ' ὅτι ἐπικειμένου τοιούτου κινδύνου, οὐδεμία συνδρομὴ εἶναι περιττή, ἔρχομαι νὰ καταθέσω πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ βασιλέως μου τὴν πρόσφορὰν τῶν ταπεινοτάτων ὑπηρεσιῶν μου.

— Ἀ! ἔ! εἶπεν ὁ Σχικῶ, βλέπεις τέκνον μου, ὅτι εἶχον δίκαιον, ὅτε ἔλεγον : τίς οἶδεν ;

Ὁ Ἑρρίκος Γ' δὲν ἀπεκρίθη παρευθεῖς· παρετήρησε τοὺς παρεστώτας, οἵτινες ἦσαν συγκεκινημένοι καὶ προσβεβλημένοι· ὁ Ἑρρίκος ὁμοῦ δὲν ἐβράδυνε νὰ διακρίνῃ εἰς τὰ βλέμματα τῶν παρεστώτων τὴν ζηλοτυπίαν, ἥτις ἐτάρασσε τὰ βᾶθη τῶν καρδιῶν τῶν πλείστων αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν δὲ συνεπέραναν, ὅτι ὁ Σαὶν-Λύκ εἶχε τι ἀγαθόν, τοῦ ὁποίου ἦσαν ἀνίκανοι οἱ πλείονες τῶν παρισταμένων.

Οὐχ ἤττον, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐνδώσῃ παραχρῆμα.

— Κύριε, ἀπεκρίθη, μόνον τὸ καθήκον ὑμῶν ἐπράξατε, διότι ὀφείλετε ἡμῖν τὰς ὑπηρεσίας σας.

— Αἱ ὑπηρεσίαι πάντων τῶν ὑπηκόων τοῦ βασιλέως ὀφείλονται τῷ βασιλεῖ, τὸ ἡξεῦρω, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ Σαὶν-Λύκ· ἀλλὰ, κατὰ τὰς ἐνεστώσας περιστάσεις, πολλοὶ λησμονοῦσι νὰ καταβάλωσιν τὴν ὀφειλὴν των. Ἐγὼ, Μεγαλειότατε, ἔρχομαι νὰ πληρώσω τὴν ἰδικήν μου, λογιζόμενος εὐτυχῆς, ἐὰν ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης εὐδοκήσῃ νὰ με καταλέξῃ μετὰ τῶν ὀφειλετῶν Αὐτῆς.

Ὁ Ἑρρίκος, ἀφοπλισθεὶς ἐκ τῆς πραότητος καὶ τῆς ἐπιμόνου ταύτης ταπεινοφροσύνης, προέβη ἐν βῆμα πρὸς τὸν Σαὶν-Λύκ.

— Ὡστε, εἶπεν, ἐπεστρέψατε ἄνευ ἐτέρου λόγου καὶ ἄνευ ἐντολῆς ;

— Μεγαλειότατε, εἶπε ζωηρῶς ὁ Σαὶν-Λύκ, ἀναγνωρίσας ὅτι τὸ ὕψος τοῦ βασιλέως δὲν ἐνέειχε πλέον ὀργὴν ἢ ἐπιπληξίν, ἐπανῆλθον ἀπλῶς καὶ μόνον, ὅπως ἐπανεέλθω. Τώρα δ' ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης δύναται νὰ με ρίψῃ εἰς τὴν Βασιλίστην ἐντὸς μιᾶς ὥρας καὶ νὰ διατάξῃ νὰ με τουφεκίσωσιν ἐντὸς δύο ὥρῶν· ἐγὼ ὁμοῦ ἐπραξα τὸ καθήκον μου. Μεγαλειότατε, ἡ Ἀνδεγαυία καίεται, ἡ Τουρένη πρόκειται νὰ ἐξεγερθῇ καὶ ἡ Γουέννη ἐγείρεται, ὅπως παρὰ σῆχῃ αὐτῇ χεῖρα βοηθείας. Ὁ δούξ δ' Ἀνζιού ὑποκινεῖ τὴν δυτικὴν καὶ τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν.

— Καὶ τὸν βοηθοῦσιν ἐρρωμένως ; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ Σαὶν-Λύκ, ἐννοήσας τὴν σημασίαν τῶν βασιλικῶν λόγων, οὔτε συμβουλαί, οὔτε παρατηρήσεις δύνανται ν' ἀναχαιτίσωσιν τὸν δοῦκα· αὐτὸς ὁ κύριος δὲ Βουσύ, ὅσον ἂν ἦναι σταθερός, δὲν δύναται νὰ καθησυχάσῃ τὸν δοῦκα, ἐκ τοῦ φόβου, τὸν ὁποῖον ἐνέπνευσεν αὐτῷ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης.

— Ἀ! ἔ! εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, τρέμει, λοιπόν, ὁ ἀντάρτης !

Καὶ ἐμεδίασεν ὑπὸ τὸν μύστακά του.

— Μὰ τὸν Θεόν, εἶπεν ὁ Σχικῶ, ἰδοὺ ἱκανὸς ἄνθρωπος.

Ὡθῶν δὲ τὸν βασιλέα διὰ τοῦ ἀγκῶνος :

— Παραμέρισον ὀλίγον, Ἑρρίκε, εἶπεν, ὅπως θλίψω τὴν δεξιάν τοῦ κυρίου δὲ Σαὶν-Λύκ.

Τὸ κίνημα τοῦ Σχικῶ παρέσυρε τὸν βασιλέα, ὅστις ἀφῆκεν αὐτὸν νὰ χαιρετίσῃ τὸν Σαὶν-Λύκ, εἰτα δὲ, προχωρήσας βραδέως πρὸς τὸν πρῶτον φίλον του καὶ θέσας τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ :

— Καλῶς ἦλθες, Σαὶν-Λύκ, τῷ εἶπεν.

— Ἀ! Μεγαλειότατε, ἀνεφώνησεν ὁ Σαὶν-Λύκ, ἀσπασθεὶς τὴν δεξιάν τοῦ βασιλέως, ἐπανευρισκῶ, ἐπὶ τέλους, τὸν ἀγαπητὸν κύριόν μου.

— Ναί· ἀλλ' ἐγὼ δὲν σ' ἐπανευρίσκω, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἡ μάλλον σ' ἐπανευρίσκω τόσον ἰσχνόν, ὥστε δὲν θά σε ἀνεγνώριζον, ἐὰν σ' ἐβλεπον διερχόμενον.

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, ἠκούσθη γυναικεῖα φωνή, ἥτις εἶπεν :

— Ἐκ τῆς λύπης, Μεγαλειότατε, ὅτι δυσηρέστησεν ὑμᾶς.

Εἰ καὶ ἡ φωνὴ ἐκείνη ἦτο γλυκεῖα καὶ πλήρης σεβασμοῦ, ὁ βασιλεὺς ἀνεσκήρτησε, διότι τῷ ἦτο τόσον ἀνιπαθητικὴ, ὅσον ἡ βροντὴ εἰς τὰ ὦτα τοῦ Αὐγούστου.

— Ἡ κυρία δὲ Σαὶν-Λύκ! ἐψιθύρισεν ὁ βασιλεὺς· Ἀ! εἶναι ἀληθές· τὸ εἶχον λησμονήσει !

Ἡ Ἰωάννα ἐγονυπέτησεν.

— Ἐγέρθητε, κυρία, εἶπεν ὁ βασιλεὺς· ἀγαπῶ πᾶν ὅ,τι φέρει τὸ ὄνομα Σαὶν-Λύκ.

Ἡ Ἰωάννα ἤρπασε τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὰ χεῖλη της.

Ὁ βασιλεὺς ἀπέσυρε ζωηρῶς τὴν χεῖρά του.

— Ὑπάγετε, εἶπεν ὁ Σχικῶ πρὸς τὴν νεαρὰν γυναῖκα, ὑπάγετε, μεταπίσατε τὸν βασιλέα· εἰσθε ἀρκετὰ ὥραία πρὸς τοῦτο.

Ὁ βασιλεὺς ὁμοῦ ἐστρεψε τὰ νῶτα πρὸς τὴν Ἰωάνναν καὶ, περιπτυχθεὶς τὸν Σαὶν-Λύκ, εἰσῆλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ ἰδιαίτερα δωμάτιά του.

— Λοιπόν, τῷ εἶπε, συνήφθη εἰρήνη, Σαὶν-Λύκ ;

— Εἶπατε, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ αὐλικός, ὅτι ἡ χάρις ἐδόθη.

— Κυρία, εἶπεν ὁ Σχικῶ πρὸς τὴν ἀναποφάσιστον Ἰωάνναν, ἡ καλὴ σύζυγος ὀφείλει νὰ μὴ ἐγκαταλείπῃ τὸν σύζυγόν της . . . πρὸ παντὸς ὅτε ὁ σύζυγός της κινδυνεύει.

ᾠθῆσε δ' ἐλαφρῶς τὴν Ἰωάνναν ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Σαὶν-Λύκ καὶ τοῦ βασιλέως.

Ἐπεται συνέχεια.

Δμλ.

EYPE THN EYTYXIAN

[Εκ τῶν φανταστικῶν διηγημάτων τοῦ Saint Juirs].

Ὑπῆρχεν ἄλλοτε νέος τις Ἀθίγγανος ὀνομαζόμενος Τίζας. Ἡ βοστρυχώδης κόμη του ἐπικίαζεν ὀφθαλμοὺς λάμποντας ὡς μέλανες ἀδάμαντες. Ἐπαίξε βιολίον, ἀλλὰ μετὰ τοσαύτης δυνάμεως, ὥστε ὁ ἀκροώμενος, ἄκων, ὅτε μὲν ὠνεῖρετο σκηνὰς παραδεισίους, καὶ τότε ὁ Τίζας ἔπαιζεν ὡς ἄγγελος, ὅτε δὲ ὁ νοῦς τοῦ ἀκροατοῦ λεληθότως ἐφαντάζετο τὴν κόλασιν, βλέπων τὸν Τίζαν μανιωδῶς ὡς διάβολος νὰ κινῇ τὸ τοξάριόν του ἐπὶ τῶν χορδῶν τοῦ τετραχόρδου του.

Ὁ Τίζας κατελέγετο ἐν τινι θιάσῳ νομάδων μουσικῶν. Ὁ ἀρχηγός του Πέτρος Ἀρτίκ ἦν αὐτοσχεδιαστής. Ἐνόμιζε τις ὅτι ἡ μελωδικὴ ψυχὴ τῆς Οὐγγαρίας ἐπαλλεν ἐν ταῖς θερμαῖς αὐτοῦ συνθέσεσι. Πάντες δὲ οἱ μετ' αὐτοῦ συζῶντες μετελάμβανον τοῦ πάθους καὶ τῆς ἰδιοφυίας του. Τὴν δυσκολωτέραν μουσικὴν σύνθεσιν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ἐκτελέσωσιν ἐπιτυχέστατα.

Καὶ ἦσαν μόνον τέσσαρες. Ἡ Ἀμορίτσα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀρτίκ, ξανθὴ δεκαεξέτις κόρη, περιφέρουσα μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος καὶ χάριτος τοὺς λευκοὺς καὶ ροδίνους δακτύλους της ἐπὶ τοῦ τυμπάνου· ὁ Τίζας εἶτα, ὁ Λιβερικ καὶ ὁ Μιζέροβιτς. Οὕτω δὲ μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ των, οἱ πέντε μουσικοὶ, τοὺς ὁποίους ἡ τύχη συνήνωσεν, ἔζων πάντοτε μαζὺ καὶ ἡγαπῶντο.

Τὴν φιλίαν των συνέδεε στενώτατα ἡ ἀνάμνησις τοῦ παρελθόντος. Μαζὺ εἶχον διέλθει πολλάκις ἡμέρας ἄνευ ἄρτου καὶ νύκτας ἄνευ στέγης καὶ χειμῶνας παγερούς χωρὶς τῆς ἐλαχίστης θερμότητος. Πολλάκις, ὅτε ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν του ἡ παρελθούσα ἐποχὴ, ὁ Τίζας ἔλεγεν :

— Ἀ! ποτέ, ποτέ, δὲν θά χωρισθῶμεν. Καὶ προσέβλεπε τὴν ξανθὴν κόρην τοῦ Ἀρτίκ, ὥραϊαν ὡς ἡ ἀνοιξὶς καὶ χαρίεσσαν ὡς ἄσμα.